

KAIVOSLAIN UUDISTAMINEN

Kiitämme mahdollisuudesta antaa lausunto kaivoslain suunnitellusta muutoksesta.

FinnCobalt Oy on suomalaisessa yksityisomistuksessa oleva akkumetallikaivoshanketta kehittävä yhtiö. Yhtiön pääkohde on Outokummun kaupungissa sijaitseva Hautalammen nikkeli-koboltti-kuparimineralisaatio, jonka kehitystyöhön yhtiö on viimeisten neljän vuoden aikana sijoittanut noin kolme miljoonaa euroa – pääosin omaa ja ulkomaista riskipääomaa. Lisäksi yhtiö tekee akkumetalleihin kohdistuvaa malminetsintää.

Kaivoslain uudistamisesitys on lähtenyt liikkeelle kansalaisten painostuksesta ilman todellista kokemusta aiemman noin kymmenen vuotta sitten annetun lain vaikutuksesta. Tämä kansalaisaktiivismin vaikutus näkyy lain valmisteluasiakirjoista. Lakia on valmisteltu käsitysten perusteella ilman todellista tutkittua tietoa. Lain valmisteluasiakirjoissa todetaan mm kiinteistöjen arvojen laskevan mutta ei esitetä mitään tutkimustietoa tämän väittämän tueksi. Lisäksi käytetään termiä kaivosvaraus, joka on erilaisten kansalaisryhmien käyttämä tunnepitoinen, väärä termi.

Laissa esitetty kunnille annettava oikeus kaavoituksella säädellä kaivosten sijoittumista kuntaan on erityisen haitallinen Suomen ja EU:n omavaraisuudelle. Tällainen kaavoituksen kautta annettava veto-oikeus tulee rajoittamaan kalliin ja runsaasti riskiä omaavan malminetsinnän ja kaivoskehitystyön vain sellaisiin kuntiin, jossa voidaan olla varmoja yli valtuustokauden kestävästä kaivosmyönteisyydestä. Pahimmassa tapauksessa neljän vuoden välein vaihtuva kunnanvaltuusto ja sen voimakkaat tahtohenkilöt estävät omista intresseistään johtuen Suomelle ja EU:lle tärkeän kaivoshankkeen. Kuntien kaavoitusmonopoli antaa vastuun EU:n huoltovarmuudesta kunnille mutta ei takaa valtuuston osaamista ja tietotasoa. Valtioneuvosto ei ole oikea paikka yksittäisen hankkeen ratkaisuun.

Investointihalukkuus muutenkin riskialttiiseen malminetsintään tulee vähenemään ja erityisesti ulkomaiset investoijat tulevat karttamaan Suomea. Keskipitkällä tai pitkällä aikavälillä suomalainen metallurginen teollisuus vaarantuu.

Jos Outokummussa (tai silloisessa Kuusjärven kunnassa) 120 vuotta sitten voimakastahtoinen kunnanvaltuuston puheenjohtaja tai vastaava olisi todennut, ettei kuntaan koskaan kaavoiteta kaivosta olisi Outokummun malmi jäänyt löytymättä. Länsirannikon metallurginen teollisuus olisi jäänyt syntymättä ja useampi kaupunki (Outokumpu, Harjavalta) jäänyt syntymättä tai teollistumatta (Kokkola). Kukoistava kaivos- ja metallurgisen teollisuuden laitevientä olisi jäänyt syntymättä.

Suomen tavoitteena on suojella noin kolmannes maan pinta-alasta. Jos tällä alueella kategorisesti kielletään malminetsintä tarkoittaa se samalla sitä, että kolmannes mineraaleihin ja malmeihin perustuvasta kansallisvarannostamme jää löytymättä. Tulevat sukupolvet kärsivät.

Venäjän hyökkäys Ukrainaan korostaa huoltovarmuuden tärkeyttä entisestään. Osa huoltovarmuutta on raaka-aineketjuista huolehtiminen ja riippuvuuden vähentäminen Kiinan ja Venäjän raaka-aineista. Tämä on huomattu mm. USA:ssa, Kanadassa ja Australiassa, joissa valtio panostaa (jopa puolustusbudjetin kautta) miljardeja malminetsinnän ja kaivosten kehittämiseen.

Lakiehdotus ei perustu tutkimustietoon ja on valmisteltu asenteellisesti ja puutteellisesti. Lakiesitys tulee vetää pois ja palauttaa uuteen, tutkimustietoa ja uutta maailmantilannetta huomioivaan valmisteluun.

Outokummussa 11.4.2022

Markus Ekberg, tj
FinnCobalt Oy